

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 180—
pol leta . . . 90—
četrt leta . . . 45—
za mesec . . . 15—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . 120—
četrt leta . . . 60—
za mesec . . . 20—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:
celoletno . . . 4 dolarja
polletno . . . 2 dolarja
četrtletno . . . 1 dolar

Novi naročniki naj pošljajo
naročnino po nakaznici.

zaračunajo po
— v slovenskem
— 55 mm
— enkrat 1 K
— arat popust.

Ljubljana.

Uredništvo je v Ljubljani, Francišanska ulica šte. 61.
Telefon šte. 360. — Upravištvost je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj p. za odgo-
vor dopisnica ali znakom. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Turčija v San Remu raztrgana.

Dunaj, 20. aprila. (Izvirno poročilo.) Posebni poročevalec „N. Fr. Presse“ brzojavlja iz San Rema: V nedeljo je bil razgovor med Lloyd Georgeom, Millerandom in Nittijem. Trajal je 8 ure. Baje je prišlo na tem razgovoru do ostrih nasprotij med Lloyd Georgeom in Millerandom, vendar se ne ve, v kateri zadevi.

V ponedeljek je bila prva seja konference, ki se je bavila s Turčijo in je rešila to vprašanje brez ozira na Wilsonove predloge. Turčija se zelo zmanjša. Ostane jej 9 milijonov Turkov in 2 milijona krščanskih narodov, Carigrad in Dardanele ter Bospor pridejo pod skupno najstrožje nadzorstvo Anglije, Francije in Italije. Turške zadeve za vojno, finance in pomorstvo pridejo istalratno pod najstrožje nadzorstvo. Palestina, Armenija, Sirija, Arabija in Mezopotamija dobe avtonomijo, Grška dobi okolico Smirne.

Komunisti se ne odzovejo vojaškemu vpoklicu.

Ljubljanski štrajkujoči komunisti so imeli večeraj dopoldne ob 10. uri svoje običajno zborovanje za Rožnikom. Po daljših referatih strojevodje Zorge in drugih agitatorjev so sklenili, da se vojaškemu vpoklicu nikdo ne odzove. Vsi, ki se odzovejo vpoklicu, ali začno delati, pridejo v „črno knjigo“. Prve, ki so danes stopili v delo, imenuje imenoma.

Maribor, 20. aprila. (Izv. poročilo.) Dopoldne so je vršil shod ZJŽ, mariborska podružnica. Predsednik shoda, postaj-načelnik Mohorko je poročal o položaju in predlagal, da se člani vrnejo na delo. Večina pa je predlog odklonila in sklenila, da vztraja v stavki. — Istočasno se je vršil shod komunistov. Po daljši debati, pri kateri se je oglasil tudi zastopnik secesionistov iz ZJŽ, so sklenili, da vztrajajo delavci v stavki in da se ne odzovejo vpoklicu na orožne vaje.

PROMET SE OBNAVLJA.

Po dosedaj došlih vesteh so začeli voziti danes vlaki na Koroškem. Prva lokomotiva je že dospela na Jesenice. V Ljubljani je bilo delo še zelo omejeno, dočim so se delavci in uslužbenci na progi vrnili skoraj vsi. V Srbiji se vzdržuje promet na dosedaj višini, v Bosni je skoro normalen; tudi po banaških progah vlaki zopet vozijo.

SOLIDARNOST RUDARJEV?

Na večerajšnjih komunističnih shodih sta gg. Zorge in Tokan izjavila, da je vse (?) strokovno organizirano delavstvo solidarno z železničarji. Zlasti rudarji in kovinarji so bali pripravljeni vsak hip priskečiti na pomoč, zlasti pa, če bi vlada proti štrajkujočim nastopila s silo.

NAŠI ZASTOPNIKI DOSPELI V SAN REMO.

LDU Pariz, 20. aprila. „Temps“ javlja, da so zastopniki Rumunije in Jugoslavije dospeli v San Remo in da se bodo po potrebi pritegnili k sedam vrhovnega sveta.

SEJA NAR. PREDSTAVNIŠTVA

27. t. m.

LDU Beograd, 19. aprila. 82. seja začasnega narodnega predstavništva. Podpredsednik dr. Ivan Ribar otvori 82. selo ob sedemnajstih ter izjavi: Ker vsled stavke železničarjev poslancem ni bilo mogoče priti, smatram, da ni potreba prečitati protokol zadnje seje. V sled tega zaključnem današnje soto in odredam prihodnjo na 27. aprila ob šestnajstih z istim dnevnim redom.

DOSEDANJI REZULTATI ČEŠKIH VOLITEV.

LDU Dunaj, 20. aprila. Pri volitvah za čehoslovaško narodno skupščino so dosedaj dobili narodni demokrate 12 mandatov, čehoslovaški socialisti 17, socialni demokrati 44, agrarci 21, obrtniki 1, ljudska stranka 14, napredni socialisti 1, nemški krščanski socialci 4, nemški kmetovalci 6, nemški socialni demokrati 23, nemški svobodnjaci 2, nemške združene stranke 8 mandatov. Poročila o izidu volitev na Slovaškem še niso popolna. Nezasedenih je 67 mandatov, izvoljenih 153.

Usodne ure.

V soboto igrata v ljubljanskem dramskem gledališču prvič „Smrti ples“. Škoda, da ne že danes. Drama bi bila tudi politično na mestu. Saj je res pravi smrti ples, kar doživljamo te ure. Naš delegat za samsko konferenco, Radović, se mora voziti v avtu preko svoje domovine, ker mu svojevoljnost par teroristov ne pripušča, da bi se peljal v vlaku kamor ga kliče dolžnost. V žepu nosi s seboj odločilne instrukcije naše vlade, kako naj nastopa, kaj sme potrditi, kaj mora odkloniti v San Remu, ko bodo razpravljali o Reki, Voloskem, Opatiji, Zadru, Skadru, skratka o jadranskem vprašanju. On nosi te instrukcije, mi pa, ki trepetamo za svojo in svojih bratov usodo, ugibamo. Samo ugibamo. Vlada ne smatra vredno, morda se boji ali bogznaka — ne pove nam, kaj je naročila Radoviću. Vesnici in Zolgerju, ki nas bodo zastopali v San Remu.

Brzojav je v soboto ponoči razglasil, da so se Korošci in komunisti izdatno zblizali tako, da je v najkrajšem času pričakovati sporazuma, in s tem konca nesrečnega železničarskega štrajka. Istega dne pa izda vrhovna komanda, tainta oddelek, pod tointno številko ukaz, da se imajo železničarji od 22. do 38. leta mobilizirati. Ali Korošci in general Jovanović nista prav nič vedela drug za drugega? Potem je to malomarnost: prve vrste. Ali sta vedela, pa je general Jovanović vseeno podpisal usodni ukaz o mobilizaciji, potem le to skrajna lahkomišljenost ali pa celo brezvestnost. Saj se le moral Jovanović zavedati, da s tem uniči Korošceve uspehe, ako li res že kaj dosegel. Saj le vili s tem olje v komunističen ogenj.

Jovanovičev korak je vsekakor usodepoln. Ako ga bodo oblasti hotele izvajati, bodo naleteli gotovo na odločen odpor nahujskane komunistične množice. V tem slučaju je prebivanje krvi neizogibno. Ako pa je vol, uprava smatrala svojo odredbo samo za strašilo, se bo lahko takoj umaknila, da je ustrelila postrani. Čast, ko se je moglo s takimi sredstvi operirati, so že davno minili. Tudi bi bilo skrajno nevarno delati poizkuse s tako važnimi in dalekosežnimi odredbami. Voliv in ugled centralne vlade, tudi volaška oblast, je že danes žaljivo mnogo nižji in slabši, kakor bi to smelo biti. Ako vlada za te svoje najnovejše odredbe ne bo mogla ali si ne bo upala dosledno izvesti, bo zapravila še zadnje ostanke svoje avtoritete. Kaj pa to v današnjih razmerah lahko pomeni, ni treba povdariati.

Da le položaj še bolj zamezan, le vlada ravno v teh urah „videlaz“, da res ni zmožna voditi države. Odkar le na krmihi, li pripovedujejo to od vseh strani, a bila le tako trdno uverjena o svoji modrosti in upravičenosti da je vse pomisleke, očitke, nasvete suvereno zavračala in prezirala. Sedaj se le, ko je le tako nesrečno zavozila le priznala svojo slabost in stavila svoje mandate na razpolago regentu. Naj drugi poledo vročo kašo, ki so jo skuhal Korošci in tovariši. Prav po onem „Après nous la deluge“.

Mi pa smo še vsejedno prepričani da potova ne bo Ključ Korošcu in klub komunistom ne. Preživljamo res usodne, težke ure, preživeli pa li bomo, mi in naša država.

Italija in Rusija.

Italija je danes gospodarsko odvisna od Amerike. Že davno bi bila zagrabilta lakota po celi državi, ako ne bi bilo žitnega uvoza iz Zedinjenih držav.

Ta gospodarska odvisnost je pa zelo merodajna za politične akcije rimske vlade. Gosp. Nitti bi si marsikaj dovolil, česar si ne sme, dokler preti iz Washingtona Wilsonov „Quos ego“, ki nam je vsaj v tem oziru dobra zaslomba.

Seveda išče Italija na vseh straneh izhoda iz težkega položaja in bi se rada, kakorkoli že, izvila iz tes-

nega ameriškega „objema“. Nemirno italijansko oko je obstalo na ruskih žitnicah. Nacionalistično časopisje poziva vlado, naj se obrne po pomoč v Rusijo. Rusija naj da žita!

V Rusijo pa hočejo, kar je čisto naravno, tudi italijanski socialisti.

In tako imamo na prvi pogled čuden paradoks. Najhuši nasprotniki, italijanski imperijalisti in italijanski skrajni socialisti, so si edini v enem: naj se stopi takoj v stik s sovjetsko Rusijo.

Motivi te parole so seveda za oba ekstrema različni.

Maksimalni socialisti žele zveze s sovjeti že po svojih načelih in pri-

čakujejo, da jim bodo kakoršnihkoli ožji stiki z Rusijo izdatno koristili v borbi za prevrat družabnega reda in poslanec Bombacci je že odšel kot zastopnik italijanskih ekstremistov v posebni misliji k Litvinovu v Kopenhagen.

Nič manj važni pa niso za nas poskusi zblizanja z Rusijo, ki jih pripravljajo italijanska buržoazija.

„L' Idea Nazionale“ in drugi nacionalistični organi navaajo same bajne številke o ruskih zalogah. Rusija nas bo rešila, otrešimo se ameriškega jarma, Rusija ima žita dovolj, vlada naj poskrbi, da dobimo žita in surovini iz Rusije, potem pa lahko obrnemo hrbet Ameriki in bomo jadransko vprašanje rešili sami tako in podobno bobnajo aneksljonisti.

V kakšni meri je to upanje utemeljeno, o tem danes ne bomo razmotirali. Opozoriti pa moramo na številne komisije, ki so v Italiji že sestavljene v to svrhu, da premotirajo, kako bi se dalo uvažati žito iz južne Rusije. Trgovske zbornice v Milanu, Genui, Firenci in Benetkah so osnovala družbo za import manufakturne blaga v Rusijo. Poslanec Cabrini in Dugoni odideta v krajsem na Rusko, da skleneta definitivni dogovor.

Za zunanjo politiko, kakor za politiko sploh, je odločilno gospodarsko razmerje. — Skoro se nam zdi, da ta vsakdanja resnica ni še prodrla do naših vodilnih mest, sicer bi bili vendar že spoznali odkod in kam gredo novi toki življenja in bi si bili že lahko uravnali politično ravnotežje. Sedaj pa gledamo, kako nam siromašna Italija sklepa okrog telesa obroč sovražnikov in, če bo šlo tako dalje, se bo prej vila italijanska trobojnica v Moskvi kakor pa jugoslovaška na Reki.

Ako se namestniku zunanjega ministra, g. Spalajkoviću, ne mudi na pot v Rusijo, je dolžnost javnosti, da mu prikladi to nalogo v spomin. Sam se g. Spalajković pač ne bo potrudil; v atmosferi nove Rusije bi mu bilo nekoliko nerodno. Na take osebe neugodnosti se pa država ne sme ozirati, kajti italijanska akcija v Rusiji je klic, ki bi moral imeti v Jugoslaviji oster odmev.

**Zahtevajte „Jugoslavijo“
v vseh gostilnah, kavarnah in brvninah!!**

Domače pridige Sitarjeve Jere.

DESETA PIRIDIGA.

O Sitarjevih srajčnih gumbih.

„Ne, Sitar, upam, da si malo boljše volje, kakor si bil davi, kaj? No, veš — saj ti ni treba pričeti žvižgati; ljudje ne hodijo v posteljo, da bi žvižgali. Ampak to je čisto tebi podobno. Jaz ne morem zpregovoriti, da bi me ne skušal žaliti. Nekdaj sem večkrat rekla, da si najboljši človek na svetu, zdaj pa postajaš pravi zlodej.“

„Naj te vendar pustim počivati?“

„Nak, nočem te pustiti počivati. Saj je to edini čas, ko morem govoriti s teboj, in ti me boš poslušal. Cel dan imam vse roke polne dela in kaj hudo mi dene, ako mi zvečer ni mogoče izpregovoriti besedice; povrh tega itak dostikrat ne odpremi ust, sam Bog ve, da ne!“

„Ker ti enkrat v celem svojem življenju manjka en gumb pri srajci, zato moraš preklinjati, da se vse bliska, kaj?“

„Nisi preklinjal?“

„Veš, Sitar, sam ne veš, kaj delaš, kadar se raztogotiš.“

„Nisi se raztogotil?“

„Res ne? No, potem pa res ne vem kaj se pravi raztogotiti se — rekla pa bi, da bi zdaj že vendar morala vedeti to. Dovolj dolgo že živim s teboj, Sitar, da to lahko vem.“

„Škoda, da se imaš o čem huštem pritoževati kakor je gumb od tvoje srajce. Da bi imel nekatere ženske, pa bi se imel, dobro vem. Saj vendar nikdar nisem brez šivanke in sukanca v roki. Kar se tiče tebe in otrok, sem res cela sužja. In kakšno zahvalo imam za to? No, če ti enkrat v celem življenju manjka gumb

pri srajci — kaj pa kričiš: Joj! h mojem besedam? — enkrat, pravim, Sitar, ali dvakrat, največ trikrat. Rekla bi, da ga ni moza na cellem svetu, za čigar gumbe bi bilo bolj poskrbljeno kakor za tvoje. Želim si samo to, da bi si bila obdržala tiste srajce, ki si imel ko si se poročil! Rada bi vedela, kaj so bili tvoji gumbi takrat!“

„Pa je gotovo vredno govoriti o tem! Venerer me skušaš devati v nič. Raztogotiš se za vsak nič, ako pa potem jaz samo poskusim usta odpreti, pa me že nočeš poslušati. Taka je, da hočete vi moški vedno imeti prvo in zadnjo besedo, uboga ženska pa ne sme niti besedice ziniti vmes.“

„Lepe nazore imaš o ženi, ko misliš, da nima za nič drugega skrbeti, kakor za gumbe svojega moža. Res lepe nazore imaš o zakonu! Ha! Da bi uboge ženske vedele, kaj morajo vse pretrpeti! Zaradi gumbov pa te in one reči! Nikdar se nebi navezale — nikdar, tudi na najboljšega možaka na svetu, da veš.“

„Kaj pa bi storile, Sitar?“

„O, to je, da bi se jim mnogo boljše godilo brez nas.“

„Sicer je pa tudi moje mnenje, da ti gumb ni manjkah pri srajci; moje mnenje je, da si ga sam odtrgal, da bi imel o čem govoriti. O, za vsako stvar si strašansko siten, kadar se ti zljubi. Ampak to pa vem, da je kaj čudno, da bi ti mogel gumb manjkati, zakaj gotovo je, da je ti ženske, ki bi bila večja sužnja gumbov svojega moža kakor sem jaz. Samo toliko rečem, kaj čudno je to.“

„Pa eno tolažbo imam: vse to ne more dolgo trajati. Vsa sem že preč od tvoje jezavosti in ne bom te več dolgo nadlegovala. Ha, lahko se smeješ! In rekla bi, da se bi tudi

smejal. Ni dvoma. Vidiš, taka je tvoja ljubezen — tvoje čustvo! Dobro vem, da gincem od dne do dne, najsil ne rečem besedice o tem. Kadar me pa več ne bo, potem bomo videli, kako bo tvoja druga žena skrbela za tvoje gumbe. Potem boš videl razloček. Resnica, Sitar, potem se boš spomnil name, zakaj potem, upam, ne boš imel niti enega gumba na sebi!“

„To pa ne, nisem maščevanja željna, Sitar; nikdo mi še ni kaj takega rekel razen tebe. Kaj praviš?“

„Nikdo me tudi tako dobro ne pozna?“

„To nima pa že prav nič opraviti s tem. Ha! Jaz ne bi hotela imeti tvojega jezavega značaja, Sitar, za cele kupe zlata ne. Dobro je, da nisem še jaz tako sitna kakor si ti — drugače bi imeli lepo življenje v hiši. Samo to si želim, da b imel ženo, ki bi v resnici govorila s teboj! Potem šele bi vedel razliko! Ti me pa izrabljaš, ravnaš z menoj, da je grdo, ker, prava trapa, ne rečem nič. Sram te bodi pred menoj, Sitar!“

„In lep vzgled daleč kot očel! Svoje fante narediš tako zlobne kakor si sam. Ves čas zjutrika govoriti o svojih gumbih, na tak način kakor si! In to v nedeljo zjutraj! In praviš, da si kristjan! Rada bi vedela, kaj bodo tvoji fanti govorili o tebi, kadar dorastejo? In vse to zaradi enega malenkostnega gumba, ki ti ga je manjkalo pri srajčnem rokavu!“

„Zakaj ne držim jezika?“

„Zato, ker ga nočem držati. Svoj notranji mir naj imam uničen — do smrti naj se dam mučiti zaradi enega samega zanikrnega srajčnega gumba, in potem naj še jezik držim! O-o, to je čisto podobno vam moškim!“

„A že vem, kaj naredim v prihodnje. Naj ti le odpadejo vsi gumbi, jaz ne bom niti z me-

zincem ganila, da bi enega prišla. Poem bi pa rada vedela, kaj boš naredil. O, potem boš moral koga drugega dobiti, da ti jih prišije? Ta je pa res lepa za moža, da tako grozi svoji ženi! In taik ženi, kakor sem ti jaz bila, taki zamorski sužnji tvojih gumbov, bi lahko rekla. Koga drugega, da, da ti jih prišije, kaj? Tega pa ne, Sitar, nak, ne boš, dokler bom jaz živa! Po moji smrti — in pri takem blipljenju, kakor va moram jaz pretrpeti, nihče ne ve, kako kmalu se lahko to zgodi — po moji smrti, pravim — o-o, kakšen divjak moraš biti, da tako smrčiš!“

„Ne smrčiš?“

„Hm! Vedno tako pravš; vendar nima to nič opraviti s tem, Koga drugega boš moral dobiti, da ti jih prišije, kaj? Ha! Ne bi se čudila. O, ne! Prav ničemer se ne b čudila zdaj. Prav nič! Saj so mi ljudje vedno pravili, kam vse to pride — in zdaj so mi gumbi odprli oči! Ampak ves svet bo izvedel o tvoji okrutnosti, Sitar. In to po tem, ko sem ti bila taka žena! Nekoga drugega, pa res, da ti bo prišil gumbi! Gospodarja v lastni hiši ne bom več imela! Ha! Sitar! Kaj takega p ne bi hotela imeti na cesti, kar imaš ti, za ves svet ne! Z nikomur ne bi tako ravnala kakor ti ravnaš — ne, nisem blazna! Ti si, Sitar, ki si ali blazen ali zloben — in to je še hušje! Niti o gumbu že ne morem več govoriti, da mi ne bi bilo zavrženo, da postanem še manj kot zadnja v svoji lastni hiši. Sitar, srce imaš kakor iz kamena, res ga maši Groziti mi, in to samo zaradi enega gumba — enega — gumba —“

„Drugega se več ne zavedam, pravi Sitar, zakaj njena narava me je odrešila z lepim, močnim spanjem.“

Češke stranke.

Agrarna stranka (republikanska stranka).

Češki poljedelci imajo svojo lastno samostojno stranko od 1896 dalje. Njen program je stanovski kot ena najmočnejših strank na poljski stranka merodajno v poštvi tudi sicer v češki politiki. Kot narodna demokracija je tudi agrarna stranka vsenarodna stranka, ki ni nasprotna nimam socialnim reformam — kolikor seveda ji njeni stanovski oziri to dopuščajo, kakor je to tudi pri nar. demokraciji. V programu ima stranka načelo, da je izkoriščanje slabih, vladželosti in zavist, zlo vsega socialnega zla.

V kulturnem oziru stoji stranka na stališču svobode znanstvene raziskovanja. Šola naj bo svobodna, prosta birokracije, učitelj mora biti svoboden.

Dosedaj so bili v stranki tudi poljedelci delavci. V zadnji dobi so se pa ti organizirali v socialističnih strankah. Vendar se zdi, da to ne bo dolgo. Ko bo izpeljana agrarna reforma, ko bo iz današnjega poljedelškega delavca samostojen kmetovalec, bo videl svoje koristi zaščiten le v češki agrarni stranki.

Kakšno stališče zavzema češka agrarna stranka napram danes pečenim vprašanjem v republiki, o tem nas poučuje zadnji volilni manifest, v katerem proglašajo stranka, da hoče biti državna stranka. Braniti hoče pravo češkega jezika in češkoslovaški značaj republike, z izjavi namiče ravnati po zakonu in pravici. Stranka je za ureditev razmerja med državo in cerkvijo (tedaj ne za ločitev) tako, da bi se versko ne mešalo s politično močjo. Stranka je za močno, disciplinirano armado. Zunanja politika mora biti prosta imperializmu, toda za varnost in neodvisnost republike. Zastavna last je kardinalna zahteva. O socializmu pravi, da ni sposoben odstraniti voljnih posledic, temveč da jih celo množi. Je proti socialistični diktaturi (precej nelasno). Proti centralizaciji, proti revizijam, proti omejitvi delavnega časa na voljo.

Češka ljudska stranka.

Njen program je tak kot so programi katoliških strank sploh. Za razumevanje njene politike nas zanimalo to, kakšno je njeno notranje razmerje o novem položaju češkega naroda, o republiki kajti to stališče je za vsa njena politika v bodoči skupščini merodajno. Naj citirani v tem oziru Čeha dr. Herben. (Po "Narodnih listih" z dne 13. aprila 1920 "Črna internacionala".)

Ko je češki narod izvedel pravo, je dvema strankama v republiki zastala sapa in zledenela kri: Nemcem in klerikalcem. Kljub temu da je prišlo 24 klerikalnih poslancev v Narodno skupščino, kljub temu so hodili med nami tiho, po prstih, niso govorili, samo šepetali. Kajti oni so bili najmočnejši in najzadnejši varuhi Avstrije, koje zaveznik je bil papež v Rimu. Nato našteva dr. Herben, kaj vse se je dogodilo od tistega časa: Praški nadškof je bil nastavljen, ne da bi se predsednika republike vprašalo. Ko se je temu oporekalo, se je dejalo, da je ločitev cerkve od države predurjena. Do te ločitve pa kljub prezidentovemu stališču ni prišlo, da: ločitev se v češki ustavi ni omenja ne. Pri največji stanovniški bedi se niti v

enem slučaju ni seglo na samostanje. Prišla je prezidentova sedemdesetletnica. »Čeche« si je upal napisati sramotilni članek. Preje so komaj šepetali, sedaj kričijo in delajo veleizdajniško propagando na Slovaškem.

Ostale češke stranke — vsi skupaj je 15 — so za državno politiko brez pomena, ker so samo strokovne. Politiki in državne življenju utiskujejo značaj samo obdelane socialistične in meščanske stranke.

Glasovi bede.

Uredništvo našega lista prejema dan za dnem pisma, v katerih se pritožujejo posamezniki ali pa tudi po več skupaj nad današnjimi neznosnimi razmerami, nad dragino, preveliki plačili itd. Dasi ravno je to nekaterih pisem precej radikalen in oster, vendar se v bistvu tožbe, ki jih čitamo v pisem, popolnoma upravičene. V ilustracijo razpoloženja, ki vlada med temi bedami, prinašamo nekaj teh pisem:

Stavno uredništvo!

V vašem cenjenem listu števil. 78 sem čital članek "Beda duševnega in ročnega delavstva". Dovoljsem si k temu članku še nekaj pripomniti, in bile bi zelo ljube meni, kakor mnogim drugim, da napišete kot nadaljevanje gori omenjenega članka sledeče: Ne samo nezadovoljni so vsi oni, ki trpijo pomanjkanje, temveč tudi drog za drugimi pristopajo k komunistom, v katerih vidijo rešilno bilko, čeprav je danes jasno, da bi eventualni komunistični režim pri nas povzročil še strašnejšo bedo, ker bi prizval nehotne na površje vse temne, že po naravi prevratne in zločinske elemente, ki bi uničili še to, kar imamo. Sedaj že nas večina misli, kakor nam pamet velewa, toda če bo šlo tako naprej, da plače ne bodo sledile povznanju oen vsa danjih potrebščin, bo tudi naša predravost slednjim minila. Če zlepa ne dosežemo boljših plač, bomo skušali zgrda. Zakaj tepimo pomanjkanje mi, ki delamo za druge, ki na naš račun živijo v izobilju. Če je že res treba trpeti, pa trpimo vsi! To sem cenjenemu uredništvu napisal za ilustracijo sedanjega položaja, da se ne bodele nekoč budili, ako pride do poloma. Krivično trpljenje je najboljša agitacija za boljševizem.

E. O., uradnik.

Cenjeno uredništvo!

Prosim, da sprejmete sledečo notico: Uslužbenca sem že dalje časa pri ljubljanskem trgovcu H. Moja dnevna plača je 15 K, kar ne znaša mesečno niti 400 K, kar na nedelje in praznike ne zaslužim ničesar. Od tega moram še plačati sama bolniško blagajno in si sama celo svinčnike kupovati. Ako slučajno zamudim za četrt ure službo, se mi za kazno odtegne za pol ure plača. Ako imam včasih kakšen nujen privaten opravek, recimo, da grem k zdravniku itd., se mi sicer to dovoli, toda vsaka minuta se mi pri plači odračuna, čeprav v moji odstopnosti moje tovarnišče za mene vršijo delo. Tako mi torej pride na mesec 850 K. Mislim, da mi ni treba razlagati, kako se s tem denarjem živi. Jaz, ki delam naporeno vsak dan, ne zaslužim na mesec niti toliko, da bi si lahko za cel mesecni zasluzek kupila par srednjih čevljev. Navzile temu pa sem v naši trgovini celo jaz še najboljše plačana, moje tovarnišče ima komaj po 12 K dnevno. Tudi v drugih trgovinah ne gre trgovskim nameščencem bolje, preko

500 K mesečno, mislim, nimajo nikjer. Kako so plačani nameščenci, mi je manj znano. Obupno je naše stanje in ne vemo, na koga bi se naj obrnili, da bi nam pomagal.

Sledeče pismo nam piše radi verizništva obsoben privatni uradnik: Oženjen sem. Imam ženo, tri otroke, a zaslužim mesečno komaj 1400 K. Kako naj s tem izohodim? Ker sem že do glave zadolžen in ker s posojili meni ubogemu proletarcu ne gre tako lahko, sem zgrabil prvo prihiko in začel veriziti, da malo odpomorem pomanjkanju. Toda nisem imel sreče. Že pri prvem poskusu so me do bili in kaznovali z globo 2000 K. dočim sem faktično zaslužil pri verizništvu komaj 1500 K. Kie je tukaj pravica? Od svoje borne plače sem moral pristaviti še 500 K in tako sem bedno stanje svoje družine še poslabšal. Popolnoma pravilno je, da veriznike in navilalce cen obsolajo, toda zakaj se to večinoma godi le pri malih krivcih, ki so v to takorekoc prisiljeni. Kakor nekdat tako še zlasti zdaj velja izrek: Tatiče obešale, tatove na izpuščajo. Sicer pa pomnite, te vrste veriznikov, kakor smim, ne boste iztrebili z kaznimi, temveč samo s poštenimi plačili za naše delo. Od takrat, ko sem bil kaznovan, sem postal boljševek in sicer prav na sleno, ter niti ne mislim več na to, če le in kako le pri nas izvršijo boljševizem. (Brez podpisa.)

Za enkrat smo navedli samo ta tri pisma. Navedli bi jih lahko še celo vrsto, pa vsa itak vsa izzvene v eni in isti akord. Iz tega tudi lahko vidimo, kako nastajajo pri nas boljševiki, ki pravzaprav niso boljševiki. Privažamo tu pisma v memento onim, ki so krivi te bede. Stavke, ki se zadnji čas vršijo in ki se še obetajo, naj odprejo slepecem oči, dokle: le še čas.

Misli ob stavki.

Sedanja stavka železničarjev je zbudila nekoliko pozornosti na železnice in njih uprave. Pa komaj bo končana, bo ponehalo tudi zanimanje za železnice, kakor po navadi.

Dogodilja, kakor so tudi železniške stavke, kažejo popolno topost za razna socialna vprašanja, katera bi se morala takorekoc ex officio obravnavati.

Radi prenaporne službe mislim, ne bi mogla izbruhniti sedanja stavka, kajti promet pred njo je bil tako majhen, da so se mogle oddahnuti skoraj vse eksekutivne železniške kategorije. Zato vlada v splošnem precejšnja megljenost, zakaj se je pričela sedanja stavka.

Delavsko vprašanje je res težko. Zahteva, da mora biti delavec plačan, da more pošteno živeti, je tako upravičena, da se ne izplača o njej še nadalje govoriti. Ako pa kot delavec prejema nekako generalizirano plačo, ga pa morda zna njegova vest le enkrat vprašati: ali nima morda njegov sodrug, ki ima na primer težjo, odgovornejšo službo, ali službo ki je splojena z večjo porabo obleke, ali ki je izpostavljen vremenskim neprivikam itd. pravico do boljše plače, kakor on. Treba je, da se to vprašanje študira, kajti generalizirani vse delavstvo in ga po eni in isti šablono zadovoljiti, bi bila velika napaka.

Delavce, železniške in druge, moramo tudi v tem oziru zadovoljiti, da se za nje tudi v splošnem kaj stori. Kaj nudimo n. pr. v Ljubljani delavcu? Kaj je kaka hiša za prenočevanje delavcev, kie je kaj preskrblje-

no za prehranitev, kie se mu preskrbi ali popravi obleka, kie je za delavce kopeli, kie ga čaka pošteno razvedrilo. Mislim, da je v Ljubljani samo zaradi tega toliko gostlin, da se tam vduše vse te misli, želje in potrebe, porajajo se pa misli po vedno večjih zahtevah.

Stanovanjska kriza bi se lahko precej omilila, če bi se opustile tiste gostilne, kie so gostilničarji obenem rokodelski mojstri, uradniki, žitni baroni, stavbeni mojstri itd. Neizobraženost vidi edino v stavki sredstvo do zboljšanja. Vse v naravi pa kaže, da se le z delom doseže življenje, stavka je pa mrtvilo. Železniško vprašanje se ne da rešiti samo v okviru železnice; rešiti se bo dalo tem lažje in tem boljše, čimprej in čimbolj železnice funkcionirajo, in čimbolj so železnice v stiku z organizmom, ki z železnico živi in utrpe, to le s trgovino.

Če bi železniške, poštne in carinske uprave svoj poklic razumevale, mislim da bi čez noč zmanjkalo veriznikom in navilalcem cen blaga, ker bi ga ne mogli več dobljavati po železnici in bi se izročevalo le solidnim trgovcem. Še ena misel bi se morda obnesla: so vrste blaga, ki bi jih železnica in pošta samo v gotovem času prevažali. To bi imelo za posledico, da bi se onemogočilo, da bi komični navilalci cen blago in da bi ga še le potem prevažali, ako bi se cene pošteno dvignile. Če bi ta rok prevažanja potekel, bi se to blago smelo odpravljati edinele v velika eventualna državna skladišča.

Še eno razvado vidim, namreč navitino. Vsek uslužbenec naj bo pravično plačan in na pravično naj ne bo ničesar na svetni navezan. Država bi bila poklicana da vse navitine — kakor so to tudi druge drža-

ve storile — kategorično prepove. Napitnina dela uslužbenca nemirnega, in vsakega le tja vleče, kie se še kaj postrani zasluži. Ona je milodara, milodara bi se moral vsak človek sramovati. Vsek gospodar za toliko zasluži, da svoje ljudi lahko pošteno plača.

Največja socialna potreba je pa občno zavarovanje za starost, in potem je dan pogoj, da se sme marsikateri grd pojav v človeški družbi zatreti čez noč.

Beleške.

Iarno vrašanje.

O. Marcel Zorja je bil svoj čas korporal hlevar pri II. bateriji 8. top. polka. Znal je z nami volaki tako postopati, da se le vsled svoje »Schneidigkeit« prillubil pri vseh svoj avstrijskih predstojnikih. Bil je dober večak v šikaniranju, celo v pretepanju volakov. O. Marcel Zorja je danes vodja komunističnih štrafukolih železničarjev. Poln le lepih besed za pravice zatiranega človeštva, vsak dan grmi proti zatiranju. Njegovi nekdanji volaki bi radi vedeli, kako se strinja vloga boritelja za človeške pravice z rohnjenjem surovega avstrijskega korporala. Hvala leži mu bomo, če nam to polasni.

Stavkovni odbor »prvega« poziva.

Radovedni smo bili kaj pomeni ta skrivnostni »prvi« poziv, kakor se imenuje komunistični stavkovni odbor. Ta podpis stoji na vseh proklamacijah, letakih in pamfletih. Informirali smo se in izvedeli: V zavesti svojega protidržavnega postopanja so komunisti uverjeni, da na njihovo stavkovno vodstvo kmalu aretirano. Potem bo nastopilo »stavkovni odbor drugega« poziva.

Jugoslavija.

Upravna razdelitev države.

Beograd, 20. aprila. (Izvirno poročilo). Ustavni načrt, o katerem ministrski svet razno razpravlja, predvideva naslednjo razdelitev države: Cela Jugoslavija naj razpade na pokrajine, te na okruge in ti zopet na srece (okraje). Pokrajini bi bilo 9 in sicer: 1. Slovenija s Prekmurjem; 2. Hrvatska-Slavonija z Medjimurjem; 3. Srem in Bačka; 4. Banat; 5. Bosna; 6. Črna gora, Hercegovina in Kotor z okolico; 7. Dalmacija; 8. Srbija; 9. Stara Srbija z Macedonijo.

Scotus Vlatov v Jugoslaviji.

LDU Beograd, 19. aprila. Dr. Seaton Watson, ki je znan pod psevdonimom Scotus Vlatov, tajnik »Serbian Society« in eden ustanoviteljev »Serbien Relief Fonda«, namerava to leto priti v Beograd in pri tej priliki posetiti vse jugoslovanske kraje.

Stavka brodarjev končana.

LDU Beograd, 19. aprila. Stavka brodarjev je popolnoma končana. Brodarjem je povečana plača na 11 dn, kar bo imelo posledice za tarife za prevoz potnikov in blaga na rečnih parnikih.

Regentov ukaz o železniškem morbilizaciji.

Beograd, 19. aprila. Minister vojne in mornarice objavlja ukaz Nj. Vel. pralja od 18. t. m.: Na predlog Našega ministra vojne in mornarice in po zaslišanju ministrskega sveta sem na podlagi člena 85. zakona o ustroju vojske sklenil in določam, da se v teku leta 1920, po potrebi pozovejo na dvomesečno službo v vojski obvezanci vseh treh pozivov narodne vojske in poslednje odbrane, ki so v železniški službi. Naš minister vojne in mornarice naj izvrši ta ukaz.

Razna poročila.

Železniška stavka v Avstriji končana.

Dunaj, 20. aprila. (Izvirno poročilo). Stavka je popolnoma končana in danes obnovljen promet v obsegu kakor je bil pred stavko. Vsi vlaki so odhali po voznem redu.

Protitalijsko gibanje v Tripolitani.

LDU Split, 20. aprila. »Idea Nazionale« poroča o zelo kritičnem položaju Italijanov v Libiji. Protitalijanska akcija se širi po vsej Tripolitani. Italijanske čete so bile prisiljene zapustiti Masrato.

Ulični nemiri v Milanu.

LDU Berlin, 20. aprila. »Vorwärts« javlja iz Milana: V Turinu se je vsled splošne stavke položaj bistveno poostil. Na mnogih mestnih križiščih so postavljene barikade za oviranje prometa.

BORZA.

LDU Zagreb, 20. aprila. Ameriški dolarji 14.500-14.800, avstrijske krome 68-69, 20 kronske zlati 580, francoski franki 1095-1120, nemške marke 260-267, italijanske lire 720-760.

Naš parlament.

(Iz cikla »Prvo leto Jugoslavije«.)
(Dalje.)

Takoj po prvih sejah narodnega predstavništva so se zato začela pogajanja z raznimi strankami opozicijskega bloka o rekonstrukciji kabizeta. Ta pogajanja so bila jako težava in dolgotrajna ter so za dolgo dobo napolnila vso notranjo parlamentarno politiko. Ministrski svet je med tem reševal v lastnem delokrogu razna predača vprašanja n. pr. vojni petnajstmilijonski kredit za draginske doklade invalidom, kredit za vseučilišče, se bavil z raznimi komisijskimi pri mirovni konferenci, odpravil davek na vino na Hrvatskem, urejal prehrano, promet, kredite in razne druge tekoče upravne naloge.

V septembru so se pogajanja razbila in vlada je podala svojo demisijo, deloma da vsejedno omogoči koncentracijo, deloma da prevzamejo zunanje politične dogodke, zlasti za podpis miru z Nemško Avstrijo. Istočasno se je ob D' Annunzijevem činu pričakovalo skorajšnje rešenje Ja-

dranskega vprašanja. Nato so se zopet vršila pogajanja za sestavo vlade med vsemi strankami. Nameravala se je koncentracijska vlada ali vsaj koalicijska, vlada večine pa šele v najskrajnejšem slučaju. V Beograd so despeti delegati iz Pariza ter se udeležili posvetovanj. Kronske svet se je bavil z mednarodnim in potem z notranjepolitičnim položajem. Pri teh pogajanjih so se pa pojavila stara nepremosljiva nasprotja med dvema političnima načeloma, predvojnimi reakcionarnim naziranjem in modernimi narodnimi potrebami. Kabinet je poizkusil sestaviti izvenstrankarski predsednik narodnega predstavništva dr. Draža Pavlovič, za njim vodja staroradikalne stranke Stojan Protić. Regent je odločno vstrajal na stališču parlamentarizma in je zato odklonil uradniško vlado. Ker so se vsa pogajanja razbila, je najprej poveril radikalnega disidenta Trifkoviča da v roku 48 ur sestavi koncentracijsko vlado. Ker pa tudi on ni imel sreče, je moral vrniti mandat. Poprej pa je še poizkusil sestaviti reakcionarno vlado iz radikalcev, narodnega in jugoslo-

vanskega kluba. Toda regent ni mogel sprejeti takšnega predloga, ne samo za to, ker ta grupacija nima formalne večine predstavništva, marveč tudi za to, ker programi reakcionarnih strank ne odgovarjajo jugoslovanski državni ideji, marveč jej nasprotujejo. Nato se je zopet poizkusilo s koalicijskim kabinetom Pavlovičem, ki se pa zopet ni posrečil, vsled česar je gospod Davidović končno sredi oktobra iznova dobil nalog, da sestavi kabinet iz demokratske zajednice in socialistih demokratov. To se je zgodilo in dosedanj Davidovićev kabinet ki je med krizo vodil posle, je ostal ter se rekonstruiral. Kot podpredsednik je stopil vanj stari demokratski dalmatinski rodoljub in hrvatski narodni prvoboritelj Don Juraj Blankini nekaj časa pozneje je bil dotedanji hrvatski ban dr. Ivan Palaček imenovan za ministra za konstitucijo, Henrik Krizman za agrarno reformo in Kosta Stojanović za gospodarstvo. Večmesečna nezgodna kriza je bila v tem končana. Ker pa ob strankarski napetosti ni bilo misliti na plošno šola narodnega medsestojanja

je začela vlada misliti na razpust parlamenta, oktobra volilnega zakona in izvedbo volitev v narodno predstavništvo.

Da uoliva na ugodni potek mirovne konference, je regent odpotoval v Pariz. V domačem parlamentarnem življenju je medtem zavladalo mrtvilo. Parlament se je odgodil za dva mesca, ministristvo in deželne vlade, ki vodijo kot ekspozične ministristva upravo v posrednih zgodovinskih pokrajinah, so morale same izvrševati vse one konkretne naloge, ki smo jih našli prej in ki bodo šele takrat v polni meri in zadovoljivo izvršene, ko bo vlada temeljita na izvoljenem, delazmožnem parlamentu kot nosilcu ljudske volje.

Uvodoma našeta razdrapanost političnega mišljenja na razne stranice označa najboljše veliko duševno politično razdrapanost, v kateri smo živeli do danes. Mi imamo nositi in zdraviti posledice preteklosti, in sicer ne samo vojne, marveč tudi one pred vojno, ko smo bili razdeljeni na pet držav in štirinajst različnih upravnih pokrajin torej dobe, ko so nam oči bili nosilci jugoslovanske

politične ideje, ki so jih smatrali v celi Evropi in doma za revolucijonarje, sanjače ali pa atentatorje. Nastali smo iz kaosa. Po svetem pismu je za ustvaritev zemlje in za ureditev kaosa bog rabil sedem dni, sedem dolgih let. V prvem letu, v prvi politični dobi Jugoslavije od prevrata 1918 do konca 1920 se je kljub tej razdrapanosti v urejanju ene same velike krize in zdravljenju ene same velike bolezni doseglo toliko, in položilo tak trden temelj za bodočnost, da niti najbolj nazadnjaške stranke ob vsem pritisku sosedov na naše meje ne bodo nikdar več mogle zavirati našega napredka ali pa odri niti ljudstva od njegovih pravic.

To vidimo tembolj, ako si pred očimo vrsto drugih političnih dogodkov, ki so se odigrali pri nas v prvem letu. Prenesli smo jih vse in narod je pod vodstvom demokratične ideje prenesel vse v naslednjem našete udarce in tresljaje ter ni ob njih postal slabši in manjši, marveč vedno močnejši in večji, vedno bolj jedin in v vedno trdnjejši zavesti naših ciljev.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

— **Državne menjalnice v obmejnih krajih.** Ministrstvo financ je izdalo naredbo, da se uredi poslovanje državnih menjalnic v obmejnih krajih, preko katerih prihajajo naši izseljenci, ki se vračajo iz Amerike. Državne menjalnice bodo zamenjale dolarje za naše dinarje po najugodnejšem borznem kursu, tako da se bodo naši izseljenci obvarovali roparja, ki se sedaj vrši z njimi, pa tudi, da na ta način pride država do dolarjev za svota plačila v Ameriki. Dosedaj se bodo organizirale take državne menjalnice v Kotoru, Dubrovniku, Metkoviću, Splitu, Sarajevu, Ljubljani in Mariboru. Zamenjava ne bo obvezna.

— **Vrednost niklastega drobiža.** (Uradno.) Na podlagi pooblastila in sklena ministrskega sveta št. 7288 od 27. marca t. l. določa da se avstro-ogorski niklasti drobiž po 10 in 20 vinarjev pri javnih blaginjah in v privatnem prometu sprejema kot novce po 10 in 20 par. Podpis: Finančni minister dr. Janković.

— **Hrvatska dež. vlada prepovedala izvoz živine.** Deželna vlada v Zagrebu je z naredbo z dne 15. aprila, št. III 721 vsled težkih prehranjevalnih razmer prepovedala izvoz živine v inozemstvo. Odslej se iz navedenih pokrajin sme v Slovenijo uvažati samo živina, ki je potrebna za prehrano prebivalstva v Sloveniji.

— **Pri poverjeništvu za javna dela se namestilo:** 1. komisar s prejemki IX. činovnega razreda ali eventualno deželnovladni tajnik s prejemki VIII. čin. razreda; 2. deželnovladni koncipient s prejemki X. čin. razreda; 3. konceptni praktikant z letnim adjutom 2100 K, eventualno 2400 K, in s pripadajočo dražinskimi dokladi. Natančnejši podatki v Uradnem listu za Slovenijo št. 47.

— **Otvoritev telefonske centrale v Črni pri Prevaljah.** Pri poštnem uradu Črna pri Prevaljah se je otvorila 8. aprila t. l. telefonska centrala z javno govornico za krajevni in medkrajevni telefonski promet.

— **Cenzura pisemskih pošilk bo ustavljena.** Kr. volaska pisemska cenzura za inozemske pisemske pošilke preneha delovati dne 5. maja 1920. Vsled tega se smejo od imenovanega dne sprejemati in odpravljati pisma v inozemstvo zopet v zaprtem stanju.

— **Joško Komjanc.** Zopet je zaustil naše vrste star bojevnika in odšel kamor jih je šlo že sto in sto. Kot bi se izpolnjevalo prokletstvo nad nami in našo bedno zemljo goriško. Od vojnih grozot, od nasilja in zlobe Italijanov, iz bede in obupa vstaja vedno na novo narod v Primorju enako zaveden, enako močan v svoji samozavesti in odločnosti. Ni več v njem obupa, ker veruje vase in svojo moč, vsak udarec le tesneje sklepa vseh v enotno silno falango. Toda kjer ne zmore ničesar nasilje in zloba tam rusi neumljena uničevalka vsega, kar je življenje, moč in lepota. Ni še dolgo, kar je umrl Dr. Anton Delak v Trstu, za njim je šel Joško Komjanc. Vedno zvest drug in prijatelj, dober Sokol, na mestu povsod, kjerkoli je položaj zahteval, zahtev je bilo tako mnogo! Rojen je bil v Gorici 5. junija 1892. Dvorniški učitelj, je vstopil v trdno svoje matere, ki je imela cvetočo trgovino z južnim sadjem. Že kot dijak in pozneje je bil član raznih društev, v katerih je povsod zavzemal prva mesta. Bil je član predsedstva Goriške Sokolske župe v letih 1913 in 14, predsednik Pevskega in izobraževalnega kluba v Gorici in vztrajen Ciril metodar. Zlasti je deloval v Sokolstvu. Kot vladitelj je povzdignil Sokola v Podgori udeleževal se je župnili in medletne tekme v Ljubljani l. 1911. povsod s prav dobrim vspehom. V vojni je bil l. 1916 težko ranjen na tirolskem bojišču. Prevrat ga je zalotil v Gorici na dopustu: takoj je pristopil k Narodnemu svetu in vršil svojo službo pri štacijskem poveljstvu v Gorici do prihoda Italijanov. Pobegnil je iz Gorice v Ljubljano kot sto in sto drugih, ter se pri napadu Nemcev na Koroškem javil prostovoljno v Koroško legijo. S kapetanom Martinčičem je branil in ubranil predor v Podroščici, kjer je bil težko ranjen v roko. Kakor hitro je okrevljal, je sodeloval pri Primorskem sokolskem krožku, bil je predsednik njegovega veseličnega odseka ter sam največ pripomoček, da so

krožkove prireditve dobro vspele. Bil je vesel, in zvest družabnik, kamorkoli je prišel, je prinesel v družbo radost in smeh. Za njim žaluje vsak, kdor ga je poznal, ker ga je vsak ljubil. Z njim je odnadel zopet člen iz vrste, ki oklepa našo zasluženo zemljo. Za njim ostaja zevajoča vrzel. Kdo lo izpolni? Kdo lo sedaj na vrsti? Bodi mu lahka svobodna zemlja jugoslovenska, za katero se lo boril! Spomin njegov ostane jasen, čist in svetel, kakor solnce goriško.

— **Tiskarski škrat nam je napravil včerajšnji številki v članku »Za našo Reko«** neljubo pomoto. Mesto »SLS« je poslala na zborovanje g. Mermollo... mora stati »SKS« (Samostojna kmetska stranka) je poslala na zborovanje g. Mermollo...

Ljubljana.

— **Dr. Skubl v korespondenci z dvema nameščencema pri policiji.** »Slovenski Narod« poroča: »V stalni korespondenci sta še vedno, kakor nam poročajo iz zanesljivega vira, z bivšim policijskim nadkomisarjem dr. Skublom dva gospoda, ki sta celo nameščena pri onem policijskem oddelku, kamor se stekajo vsi važnejši in talni spisi in dopisi. Zdi se nam, da je skrajno neprevidno, da se pušča tako nezanesljive ljudi na tako važnih mestih.«

— **Beračenje se je po Ljubljani tako razraslo,** da te včasih na vsak korak nadlegujejo razni potrebni in nepotrebni, mladi in stari berači in beračice. Pred uršulinsko cerkvijo sedita vedno po dva, pri »Slonu« po eden itd. Ne v gostilnah, ne kavarnah, ne na izprehodih zunaj mesta, niti nimaš miru. Nekateri berači iz lenobe družijo sicer res reveži. Oblasti bi morale gledati, da prve prisilijo do dela, delanežnostne pa spravijo v zavetišča, v katerih bi se še za kakšno lahka dela lahko zaposlili. Včeraj smo videli lezti na mestnih ulicah po vseh štirih nekega berača s strašno pohabljenimi nogami. Nai pride voz, tramvaj ali avto, in se mu mož po vseh štirih ne more dovolj hitro izogniti, pa je nesreča gotova. Tudi takšen bi pri primerni oskrbi lahko vršil kakšno lažje delo.

— **Društvo drž. uslužbencev.** Vsi gg. odhormiki pozor!! Za 20. aprila določena seja se vrši 21. ob 8. zvečer. Polnočevitno! Občni zbor 22. t. m. ob 7. zvečer! Določite delegate! Predsedstvo.

— **Dve senzaciji naenkrat.** Včeraj dopoldne se je nudila šetalcem na Poljanskem nasipu sledeča slika: Po Poljanskem nasipu kakšnih 40 m pred šentneterskim mostom se je vrгла v Ljubljano neka mlada ženska. Neki gospod je prišel za njo in kričal: »Držite jo, primite jo!« Samo srečnemu slučaju je pripisati, da je voda žensko zanesla pod mostom proti desnemu bregu, kjer so lo potem slučajno navzoči šetalcji potegnili iz vode. Omenjeni gospod, ki je tudi prišel na lice mesta, je začel zabavljati in se kregati, nad rešeno: »Utonila bi, zakaj pa kradeš!« Pravi se ti zgodil! Nato je prišel rešilni voz in so žensko odpeljali v bolnico. Istočasno pa se je zgodila na šentpeterskem mostu še druga senzacija: Neki orožnik je peljal na tramvalu s seboj nekega mladega zlikovca. Na ovinku proge je zlikovec skočil iz tramvala in lo hotel odkuriti, toda orožnikovi hitri roki se lo posrečilo, da ga je v zadnjem trenutku zgrabil. Bila je zelo smešna slika. Orožnik stoječ v tramvalu je držal fanta, ki je stal zunan, za sukno in ga vlekel s seboj, dočim je tramvaj hitel naprej. Še lo, ko se je tramvaj ustavil, je mogel fant, ki se lo vsled divlega teka zelo upeljal, zopet vstopiti.

— **Prepoved alkohola.** V neko gostilno lo prvi dan stroge prepovedi točenja alkoholnih pijač stopila večja družba z zmagoslavnim veseljem na obrazu. »Dober dan, očka! Kako je kaj?« nagovore došleci gostilničarja. »Tako, tako! Kaj bi radi?« — »Vina gor!« — »Ali stavkate?« — »Bomo!« — »No vidite jaz pa že!« — Ne dami!

— **Obsojena mesarica.** Mesarica ki ima na Francovem nabrežju svojo mesnico, lo bila na uradu zoper verižnike obsojena na 1500 K globe, ker lo prodajala meso po 26 K kg. Č. ima mesnico za druge konzumente vedno zaprto, preskrbuje meso samo za svojo gostilno in za ono svojega sina. Verižniški urad lo nedavno konstatiral, da lo dobivala iz klavnice goveje meso, katero ni določila za konzumente, ampak za gostilne.

— **Proti onim konzumentom in kupovalcem mleka,** ki ponagato samolastno dražiti mleko in druge mlečne

izdelke, namerava odslej naprej centralni urad zoper verižnike, in navilalce postopati z vso strogostjo, kajti znano je, da mnogotere gospodinje ponužajo zelo pretirane cene, samo, da čimprej dobe mleko.

— **Boj navilalkam mleka.** Strogo oko verižniškega urada lo posvetilo tudi mlekaricam primerno pozornost. Na raznih točkah mesta so včeraj organizirani tega urada zalotili več mlekaric, ki so prodajale liter mleka po 6-7 K. Obsojene so bile na visoke globo po 1000 K in 8 dni zapora. Zaplenili so tim tudi vse mleko.

— **Historija neke posode.** Po burnih sentemberskih dogodkih l. 1909, po prvi burli krizi s Srbijo se lo, neko noč pripetil za tedanje razmere nezasičen skandal. Franz Joseph I. v parku pred lustično palačo lo dobil na svojo nlečasto glavo — lončeno pokrivalo. Policijski aparat, državni pravdniki so stikali po — zločinca. V poznějšíh letih lo neki uzledni Ljubljanečan, obrtnik zaupal storijo cesarjevega pokrivala svojim prijateljem. Stvar lo počasi prišla na uho državpravnika. Bila lo razprava mož lo bil oproščen. Sedaj na se lo vnela druga pravda. Oproščeni mož lo tožil svojeza prijatelja, kateremu lo stvar zaupal, zaradi žaljenja časti. In o prošlem nočnem pokrivalu se vedno govore sodni anali.

— **Tatvine prašičev.** K tozadevni notici v št. 94. »Jugoslavije« se nam sporoča, da ukradenih prašičev ni kupila ga. M. Kastelčeva, gostilničarka pri Rihtariu, ampak gostilničar g. F. A. Pomoto našega poročila lo devolte ugotavljamo in popravljamo.

— **Izgubila se lo službena knjižica** na ime Marija Kos. Ker knjižica nima za drugega nikakega pomena, lo prosil, da lo naiditel odda v upravi našega lista.

Jugoslovenska Matica.

K Jugoslovenski Matici se je prijavilo polnoštevilno osobje tukajšnje delegacije finančnega ministrstva (129 članov) in osobje tukajšnje poštnega ravnanstva (92 članov). Nai služita ta dva lepa zgleđa v posnemanje vsem Jugoslovonom.

— **Nabiralec članov.** Da bo moč goče pravočasno pripraviti legitimacije, se pozivljajo vsi oni, ki so prevzeli nabiralne pole, da svoje dele pospešilo in oddajo nabiralne pole v uradu, kjer se jim izročijo članske legitimacije. Kdorkoli bi se rad vpisal, naj se ravnotako zglaš v uradu Pražakova ulica 3/I, v uradnih urah, kjer se mu obenem izročijo članska legitimacija.

— **Ustanovni občni zbor glavne podružnice za Ljubljano** se vrši v nedeljo v veliki dvorani Narodnega doma ob 10. uri dopoldne.

Aprovizacija.

— **Mesne karte.** Državni in javni uslužbenci, dalje vpokojeenci in njih vdove, naj pridejo po legitimacije k »Vnovčevalnici za živino in masti, Mahrova hiša, II. nadstropje, ker se v kratkem vpleje nov red pri dobavi mesa in stopijo stare legitimacije iz veljave. Vojaštvo, železnice, tob, tovarna, tako aktivni uslužbenci, kakor upokojeenci — ne dobe legitimacije.

— **Novo sladkorno izkaznice** se izdajajo lo na magistratu in sicer: za 3. okraj dne 21. aprila, za 4. okraj dne 22. aprila, za 5. okraj dne 23. aprila, za 6. okraj dne 24. aprila, za 7. okraj dne 26. aprila, za 8. okraj dne 27. aprila, za 9. okraj dne 28. aprila, za 10. okraj dne 29. aprila. — Zamudniki bodo dobili karte šele tedaj, ko se objavi v listih. Vsaka stranka naj torej pride določeni dan h komisiji, ker se radi prevelike zaposlenosti komisarijev ne bo delalo nobenih izjem, četudi zamudniki ne bi dobili pravočasno sladkornja. — Stare ružave sladkorne izkaznice so začasno še veljavne.

Književnost in umetnost.

— **Klavirski koncert 19. t. m.** Po daljšem času lo Ljubljano zopet obiskala umetniška dvojica, gospod Anton Trost in njegova gospa Claire Trost, roj. Fiedler ter lo priredila v Unioni koncert, ki bi bil pač zaslužil od strani našega občinstva primerno uvaževanje. V resnici ni lepo, če nas poseti umetnik-rojak in publika njegov koncert tako malomarno preze kot lo ravno pondeljkovega. Res je, da se zadnje čase koncerti vrste drug za drugim, umetno, da Ljubljanečanom bolj diše kupleti v kabaretu kot resen koncert

in končno nič čudnega, da do izključno klavirskih koncertov brez vsakih pevskih nastopov naši ljudje od nekaj kažejo očitno mržnjo, pa bi vseeno ne smeli nastopa Antona Trosta, našega najboljšega pianista tako bagatelizirati in ignorirati kot so žalibog storili toplot.

— **Prazna dvorana mora disgustirati umetnika,** ki je nam radevoje hotel s svojo zrelo umetnostjo pripraviti lep užitek. Trosta slab obisk ni osupnil, ker je pač vedel, da tvorijo večino poslušalcev ljudje, ki mu bodo za pednašanje izbranih skladb hvaležni, in lo škoda, da ni igral več. Sicer je njegova gospa Claire dobra pianistka, dasi je n. pr. v Chopinovih »Baladi« proti sredini vzeja previhrav tempo, ki je bil kriv, da so nekatera mesta precej izgubila na izrazitosti, toda gospod Trost lo še vseeno mnogo večji mojster v tonu in rabi pedala. Njegova tehnika lo briljantna in če so nekoč trdili, da igra brez čuta, lo to trditev v Novakovi »Pisen mesične noči« ter Sukovi »Legendi« sijajno postavil narobe. — Da bi bila g. in ga. Trost povabila k sodelovanju lo enega pevca solista ali pevko solistko, bi bila doživela mnogo lepši obisk koncerta. Vsi, ki bi prišli, bi se bili naslajali ob njuni umetniški igri, kot se lo naslajata mala peščica pozornih poslušalcev, ki so po vsaki točki izrekli simpatičnima umetnikoma svojo pohvalo

Pokrajinske vesti.

— **Storje pri Teharjih.** Glasom odredbe deželne vlade za Slovenijo se označuje odslej kraj »Storje« selske občine teharske »Storje«. To označbo imajo odslej uporabljati vsi uradi.

— **Šoštani.** Na naši pošti lo vzoren nered. Odpre se redno četrt do pol ure prepozno, zapie vedno vedno vsa par minut prehitro. Uradnice poslušajo po polževu, kadijo cigarete, nadržujejo prav po »nosarsko-stranke!« Zahtevamo več postržljivosti in reda! — V nedeljo 11. t. m. se lo vršil v bivši nemški hiši lepi volnih invalidov. Razeralo se lo celo

z dolgočasnimi ploskanjem in so ju opetovano klicali na oder. —

— **Biljeter pri glavnem vходу lo ta večer skrajno malomarno vršil svojo nalogo.** Spuščal lo med izvajanjem točk zakasnele in tudi radovedneže, ki niso mogli v gostilne, v dvorano, da se lo prednašanje prav uspešno motilo. Mislim, da če smo dosegli z večnim godrmanjem v tem oziru red v gledališču, ga bomo kmalu izposlovali tudi pri koncertih. — a.

Sport in turistika

— **»Slovensko lovsko društvo«** javlja, da izidejo prve številke »Loveca« za začetek maja. List bomo poslali samo onim, ki vplačajo pravočasno članarino in sicer 30 K vnaprej. Zapriseženim lovskim čuvajem lo občni zbor članarino znižal na 12 K. Kdor ne plača članarine vnaprej, lista ne dobi. Poštnih položnic ne bomo prilagali. Kdor je plačal za leto 1920 samo 12 K, naj doplača še 18 K. Radi izredno visokih stroškov se bodo prve številke tiskale lo v toliko izvodih, kolikor jih bo vnaprej plačanih. Zamudniki si bodo sami krivi, če lista ne dobe. Vse denarne pošiljave lo nasloviti na »Slovensko lovsko društvo, Ljubljana, Kreditna banka«, ostale pošiljave, zlasti dopise itd., pa na »Slovensko lovsko društvo, Ljubljana, Miklošičeva cesta 8, — K.

Drobiž.

— **Požar na parobrodu.** »Agence Havas« poroča: Parnik »Ville d'Alger«, na katerim se lo nahajalo 91 potnikov in 50 mornarjev, lo javil radiografskim putem, da lo izbruhnil na njem požar. Parnik »Ville de Havre« mu lo šel na pomoč in ga je našel na odprtem morju 130 milj od otoka Rennon na vzhodnoafriški strani. Prišlo lo še razne druge ladje na pomoč, toda vsi poskusi za rešitev so ostali brezuspešni. Rešilo se lo samo 23 ljudi, ki so dospeli v Čolnu v Fontepoint na Madagaskaru.

— **Sivolasi študent.** Pravi lo, da lo človek toliko star, kolikor se čuti. Ako ima torej starih še v sedemdesetem letu volje do študiranja, zakaj bi ne smel sedeti med mladimi študenti? Neki filadelfijski list lo razpisal natečaj za najboljši odgovor in nagrada lo bila brezplačen obisk vseučilišča v Filadelfiji. Nagrado lo dobil neki sedemdesetletni starih. Njegovo znanje ravno zadostuje, da lo lahko sprejet v prvi letnik. Moral pa se bo podvrči vsem predpisom in navadam kakor ostali njegovi mladi sodijaki. Nosil bo modre vezi in modre nogavce in bo izkazoval »starejšim« sošolcem razne usluge. Tudi svojo brado mora žrtvovati. Vsemu se lo rad podvrgel, samo nekaj si lo izprosil, da bi mu prizanesli s »krstom«, slavnostni obred, pri katerem vržejo novince oblečenega v vodo. Za take šale neki nima razumevanja in tovariši so mu objubili, da mu bodo »krst« prizanesli.

— **Nov kitajski prorok.** V londonskih diplomatskih krogih se mnogo razpravlja o nekem novem proroku, ki si lo v kratkem času pridobil velikansko številno pristašev na Kitajskem. Ljudje, ki so ga slišali govoriti, pravijo da ima izredno sugestivno moč nad svojimi poslušalci. Novi prorok lo sin priprostega ribiča in lo prebival na obali Hoanghoa prav do časa, ko lo začutil potrebo, da začne učiti novo vero. Ako se pomisli, da lo veliki prevrat v Mongoliji nekdan nastal istotako iz verskih razlogov, potem se ni čuditi, da se Angleži razburjajo, lo tem bolj, ker so višji in uplivni činovniki zjavili, da ne morejo započeti nikakšne akcije proti njemu in njegovim pristašem, ker bi lo povzročilo velikansko krvopretilje.

— **Iz prvih časov uvedbe telefona.** Ko lo bil na Dunaju uveden

telefon, lo hotel književnik Costa, ki lo bil ravnatelj gledališča v Josefstadtu, preizkusiti ta znameniti izum. Pozval lo svojega tovariša O. F. Berga, ki lo stanoval nekaj hiš dalje. Costa pa lo govoril preglasno in Berg ga ni mogel razumeti. Navzile temu pa Costa ni prenehal kričati v telefon. Naenkrat potrkalo nekdo na vrata in v sobo stopi Bergova sobarica: »Prosim prijazno, gospod Berg se lo priporoča in vpraša, kaj pravzaprav hočete od njega!«

Izdajatelj in odg. urednik A. Pesek.
Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

Kdor se pelje z avtom v Celje ali v Maribor,

naj se zglaš, prosimo, v našem upravnistvu v Ljubljani, Marijin trg 8 ali v uredništvu, Frančiškanska ulica 6. Plačamo nagrado temu, ki bi peljal v Celje ali Maribor mali zavoj »Jugoslavije« za naše tamkajšnje podružnice. S tem bi ustregel občinstvu, ki željno pričakuje časopisov iz Ljubljane.

Uprava »Jugoslavije«.

Narodna knjižnica.

1. in 2. snopič: Val. Vodnika izbrani spisi. Broš. 3.— K.
- 3.—5. snopič: Gendecmus, komedija v štirih dejanjih. Spisal Leonid Andrejev, poslovenil dr. Joža Glonar. Broš. 8.— K.
- 6.—9. snopič: Gadj gnezdo. Povest iz dni trpljenja in nad. Spisal Vladimir Levstik. Broš. 10.— K, vez. 14.— K.
- 10.—12. snopič: Bete noči. Mali junak. Spisal F. M. Dostojevskij, preložil dr. Vlado Borštnik. Broš. 10.— K, vez. 14.— K.
- 13.—15. snopič: Moja življenja. — Spisal Ivan Cankar. Broš. 10.— K, vezana 14.— K.

Založila in izdala
ZVEZNA TISKARNA v Ljubljani.

Proda se:

Enodružinska hiša skoro nova z vitom na periferiji mesta se iz proste roke proda. Naslov pove Anončni zavod DRAGO BESELIJAK, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 570

Proda se dvonadstropna hiša. Pojasnila daje pisarna dr. Novaka, dr. Sobala v Ljubljani, Dalmatinova ul. št. 8. 568

Prvovrsten semenski krompir po K 4-50 kg, oddaja Slovenska kmetijska družba tudi nedom v skladišču Turjaški trg 3. 565

Lep čebulček liter o K 4-50, pri odjemu 10 litrov po K 3-50 se dobi v trgovini s semeni Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12. 546

Proda se mramornata pretekalna plošča v lesenem okviru za akumulatore napeljavu 139 x 130 cm, kompletna z vsemi instrumenti, v popolnoma dobrem stanju, predvzno blago. Naslov pove uprava Jugoslavije. 563

Kupi se:

Kupim 1 ali 2 preprogi za pisarno. Ponudbe na upravnishvo "Jugoslavije" pod "Preproga". 437

Službe:

Zlatarshi vajence se takoj sprejme. LUD. CERNE, javelj, Ljubljana Wolfova ulica 3. 571

Poslen fant, ki razume tudi nekaj mesarskega dela se išče za turistično restavracijo. Vpraša se v restavraciji "Slon". 58

Mla teniš star 28 let, bivši dijak, pri vojakih bil kot rač. podč. zeli primerno službe. Ponudbe na upravnishvo "Jugoslavije" pod šifro S. 63.

Razno:

Išče se družabnik z večjim kapitalom za že dobro idejo obit, edina svoje stroke v mestu. Cenene ponudbe prosim na upravo lista pod šifro "A. K".

Grafologična poj. anitica Maribor, prevzame strogo diskretno. Odd. I.: Brezobzirno preseganje značaja po vpisanih pisemskih izkušnjah, honorar 10 K, za Srbijo 4 D. — Odd. II.: Presojanje prošnje lte., honorar 20 K, za Srbijo 6 D. — Odd. III.: Preizkava anonimnih pism in poverljivih listin, honorar 100 K, za Srbijo 26 D. Naslov: Grafologična poj. anitica, Maribor, Slovenija. 554

Semenski in jedilni krompir

razpošiljam na vagonce, 100 kg K 430-50, kakor tudi vsako manjšo množino v vrečah, katere mora stranka vpsolati 100 kg K 440-50 — franco postaje. 552

Martin Sumer
Konjice.

Proda se enonadstropna vila z 8 sobami 1 kopalno sobo, verando itd. na Bledu tik jezera. Cena 800.000 kron. eno enonadstropno dobro ohranjeno poslopje nekdanje tovarne. Dolžina 85 m, širina 13 m, z vodno m. čjo, prijavno za vsako večje podjetje, zraven 3 orala zemlje. Cena 500.000 K. Posedstvo z vodno m. čjo. — Posedstvo z žago. — Vila leži med Ljubljano in Jesenicem, pojasnila daje

IGNACIJ KOZJEK

trgovca, Sebo 28, p. Moste pri Ljubljani. 559

Pisalni stroji

Imperial

novodolli iz Anglije.

Cena zmerna! Franc Bar, Ljubljana Cankarjevo nabr. 5. — Telefon 423.

Hiše cenejše.

Inženier dr. MIROSLAV NASAL, oblatveno poverjeni stavbni inženier izvršuje vsakovrstna poslopja iz apnenega betona.

50% prihranka. Solidno, saho in zdravo stanovanje.

Prvovrstna

Puchova koleša

plašče in cevi

III priporočila

Ignac Vok, Ljubljana

Sodna ulica št. 7.

Tiskovine vseh vrst

za urade, županstva, društva, trgovce, obrtnike itd. izvršuje Bžno, hitro in ceno

„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg št. 19.

Naročila sprejema tudi upravnishvo „Jugoslavije“ v Ljubljani, Marijin trg 8 in njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v 18 Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova ulica.

Le savon français

vaut de l'or en vente partout

Eau de cologn. Driay

en flacons de 120 grammes. Vente en gros.

Ljubljana, DRIAY, Pred Škofijo 21.

Francosko milo

kakor iz zlata se prodaja povsod

kolinska Driay voda

v steklenicah po 120 gramov. Prodaja na debelo.

Ljubljana, DRIAY, Pred Škofijo 21.

SOL cele vagone tako od skladišča dobavlja trdka

Ferdo Sert, Maribor, Koroška cesta 21.

Brzojavi: SERT, Maribor. — Tel. Interurban št. 255.

Oblastveno od deželne vlade izprašani koncesijonirani **zavod za pouk v prirojevanju**

po najnovejših krojih.

Nisanje modelov. Specijalni atelje za izdelovanje najfin. oblek za dame in gospode. Obratnje — moderniziranje oblek — prenejanje jakestev iz salonskih sukenj. Iz Svice došla večja množina prvovrstnega platna in žimo ter avile in sukanca za stroje. — Delo izvršujejo le prvovrstni delavci. Naročila izvršujem že v 8 dneh.

Uradnikom in stalnim naročnikom popust. V inozemstvu izprašani krojaški mojster

S. Potočnik, Ljubljana

Selenburgova ulica št. 6/1. P. n. občinstvo opozarjam, da se nahaja moj modni atelje le v prvem nadstropju in ne tudi v pritličju imenovane hiše. — Za priređeno blago garantiram. 590

Spretnega, izvežbanega

nabiralca oglasov

Upravnishvo „JUGOSLAVIJE“ Ljubljana, Marlin trg št. 9.

Sprejmeta se takoj proti dobri plači:

korespondentinja,

možna slovenske in nemške korespondence, stenografije in strojeplja ter samostojna pisarniška ženska moč,

ki je izvežbana špecerijška prodajalka in bi bila večja v občevanju s strankami pri engros prodaji. — Ponudbe le prvovrstnih moči naj se vpsoljejo na naslov: Ljubljana, poštni predal št. 131. 482

Nepogrešljivo za dame.

Po otvoritvi železniškega prometa bo dospela partija c. elektrinih ogrev. l. za lase akarje in neovrstnih kuhalnih plošč različnih voltaz. Garantirano zanesljivi prima proizvodi. V uporabi zelo čisti in štedljivi in so hitro razgreti. Ker je število kosov te pošiljke zelo omejeno, prevzema naročila trdka

„SVETLA“, Ljubljana, Mestni trg št. 25.

Tovarna Barva vsakovrstno — — — — — blago.

Jos. Reich Kemično čisti obleke.

Ljubljana, Poljanski nasip št. 4. Podružnica: Selenburgova ulica 3. **Pere** domače perilo (pošilje ponje na dom).

Podružnica v Mariboru **Svetlolika** vratnike, vapestnice in srajce.

Gospodsk ul. 38. **Novomesto** Glavni trg

Maribor Kočevje

Štev. 39.

Sveče,

„Mira“ v zavojih po 1 kg, kavo, modro galico, užigalice, žveplo, koruzo, oves, moko

ter ostale deželne pridelke in sadeže proda jajo samo na debelo po zmernih cenah

Dumić, Gjivić & Pitarević

ZAGREB, Zrinjevac 15.

Podružnica: ZEMUN. Int. tel. 22 69.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajavo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

Avtogaraža Popravila vseh strojev Sušteršič & drug.	Modni salon damskih klobukov Stuchly-Maschke, Židovska ul. 3.	Restavracija Krvarič, Prešernova ulica.	Zajutrkovalnica Tinka Grošelj, Poljanska cesta 7.	s pisalnimi stroji The Rex & Co., Selenburgova ulica št. 6.	s železnino na debelo in drobno Breznik & Fritsch, Cankarjevo nabrežje št. 1.
Elektrotehništvo „Svetla“ Janko Pogačar, Ljubljana Mestni trg 25.	Optik Jurman Karl, Selenburgova ulica.	Skladišče, javno Balkan, Dunajska cesta 33.	Orodije in tehnične potrebščine Odon Kontny, tu, Kolodvorska ulica 37	s ževji Aleksander Oblat, Sv. Petra c. 28.	s delikatesami in prekajevalnic J. Chalupnik, Stari trg 19.
Kleparstvo Jakob Filegl, Prešernova ulica. Teodor Korn, krovski in kleparski mojster, vpeljevalec vodovodov Poljanska cesta št. 8.	Pisalni stroji Kontrolne blagajne prodaja in popravlja Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.	Skladišče, špedicijsko Dunajska c. 33 (Telef. 366).	Trgovina s špecerijakim in delikatesnim blagom Janko Stupica, Sodna ulica.	s špecerijakim in kolonijalnim blagom Hinko Stancer, Dunajska c. 10.	Arhitekt Viljem Treo, Gosposvetska c. 10.
Krojači J. Gestrin, Poljanski nasip 8, Fran Malis, diplomirani krojač, v Rebrli št. 11 (vhod iz Starega trga)	Puškar F. K. Kaiser, Selenburgova ulica.	Spedicija Uher J. & A. Selenburgova ul. 4. Telefon št. 117.	s klobuki Ivan Soklič, Stari trg št. 4.	s vsemi pisarniškim potrebščinami in fino galanterijo Tičar A., Selenburgova ulica 1.	V Ptuj: Gostilne
Sedlarska obrt Josip Köhler, Dunajska cesta 19.	Urar Ivan Skerle, Jeranova ulica 6.	Slikarstvo, pleskarstvo Josip Jug, Rimska cesta 16. Stare P. Franc, Florjanska ulica.	s pohištvom in mizarstvom Franc Skafar, Rimska cesta 16. Manufaktura na debelo Filip Pečenko, Dunajska cesta 6.	s železnino in poljedelskimi stroji Zalta & Žilič, Gosposvetska c. 10.	Trgovina s usnjem, strojna kož Josip Pirich.